

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 „
Negyed évre 2 „50”
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény díjmentes. Vagyis az a szerkesztésbe birtokosok által.
Előzetesi helyben
TELEGDI K. LAJOS és HJ. CSÁTHY KÁROLY Könyvkereskedés és a kiadványaitalan KUTASI IMRE könyvnyomdájaiban a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
Négy hasábnál többi 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmánként a legolcsóbb árú hirdetésekkel.
Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
„Nyitár”-ban megjelenő közlemény minden példát 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadványban, KUTASI L. Könyvnyomdájaiban, valamint ZICHÉRMAN H. Könyv. iródjában is.
Név nélkül vagy bémontelloni beiktatás nélkül nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adandók.

A német vámemelések.

A most folyó agrár-vitára nézve éppen alkalmasul jönnek a német vámemelések. A birodalmi kancellár által tervezett vámemelések ugyanis, melyek iránt javaslatát a napokban juttatta a szövetségi tanács, súlyos visszahatással fenyegetik monarchiánk és mindenek fölött hazánk exportját Németországba. A vámemelések fontos árukat érint, olyanokat, melyekből egész monarchiánknak és különösen Magyarországnak jelentékeny a bevétele a német birodalomba.

Következők a főbb tételek:

vám I métermázsáért régi uj	marka
buza	1.0 3.0
rozs	1.0 2.0
árpa	1.0 2.0
zab	1.0 2.0
liszt	3.0 5.0
szesz	48.0 80.0

Az itt felsorolt árukból kivitetett Németországba 1883-ban, a melyről az utolsó tizedes kimutatások rendelkezésre állanak, a következő értékmennyiség; és pedig az első helyen levő számok mutatják a monarchiánkból, a második helyen állók a Magyarországból direkté, osztrák közvetítés nélkül exportált értéket. Kivitetett tehát Németországba:

a monarchiából Magyarországból millió forint	Magyarországból millió forint
buza	30.49 7.95
rozs	2.18 1.03
árpa	21.35 3.80
zab	4.37 0.02
liszt s őrlmények	17.24 5.47
szesz	1.63 0.01

Az itt fel nem sorolt cikkeket is beleszámítva, — monarchiánkból összesen 138.490,000 frt értékű, túlnyomóan mezőgazdasági termény importáltak Németországba. Hogy ebből mekkora rész esik Magyarországra, az kitesztik onnan, hogy a fölünk direkté Németországba feladott efféle áruk, a melyek tehát az osztrák kereskedés közbejötté nélkül jutottak németországi rendeltetési helyekre, 23.250,000 frtra mentek. Tudjuk pedig, hogy nyugat felé menő külföldi exportunkat leginkább az osztrák kereskedés közvetíti. A 138 millió értékű áruinak túlnyomó része, legalább két harmada tehát Magyarországból ered, és így a kizárás vagy egyéb károsítás, mely a német vámemelések következménye lesz, túlnyomólag Magyarországra mezőgazdaságát fogja sújtani.

Kormányunk ezen a gazdasági válságot erősbíttó mozgalommal szemben természetesen győzne és tehetetlen.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése jan. 17-én tartott ülésén a kereskedelmi társza általános tárgyalása nagyon zajos és izgatott jelenetekkel végződött. Első szónok volt Steiner Ödön s azt fejtette, hogy nálunk még olyan középosztály, mely a 19 század igényeinek megfelelően, nincsen. Szólv hibáztatja azokat, a kik az államot a társadalommal állítják szembe. Ezt csak a Bach korszak alatt lehetett megtenni, mikor a kormányzat német volt, a társadalom pedig magyar. Fejtette te, hogy a demokrácia még nem jelenti a szabadságot. Idézi III. Napoleon korszakát, s helyesli azt az irányt, mely a társadalom osztályait anyagi érdekek apólasával is egygyé forrasztani igyekszik.

Utána Olay Sziárd számos panaszt terjesztett elő a kereskedelmi politikának azon rétegéből, mely már a rendőri politikával érintkeznek. Így előhozta a részletfizetésekkel üzött visszaéléseket, melyeket a törvény nem büntet eléggé. Előhozta a hamis borok áruzását, melyekkel mindenütt találkozunk. Előhozta a zalogházi közvetítésekkel üzött uszorát s végül azt kérdezte a minisztertől, igaz-e, hogy kiállítási munkálatok fejében, annak dacára, hogy még mindig nem tudhatni, hány millió defizit tel fog bezártni a kiállítás, a kereskedelmi államtitárnak máris 5000 forintnyi előleges tiszteletdíj utalványoztatott?

Olay után Nendtvich Károly szövege, s beszédét egy idézettel kezdte, melylyel (a Budapesti Szemle 1853. évi folyamából) kimutatta, hogy Magyarországon Trefort Agoston volt az első antiszemita. Trefort ugyanis „Emlékbeszédek és Tanulmányok” című munkájában a zsidókról így szólott: „A zsidókban gyenge becsületérzés, felelőtlenség, hiúság, fizikai munkától való idegenkedés, tisztasághiany van, továbbá ártalmatlan és befolyásuk azon alsóbb osztályú zsidóknak, kik a legrosszabb árukat drágán árulgatva, kőborolva, házalva a népet száféle módon demoralizálják. A speciális zsidóság egy nyibentársadalmi állapotunkra nézve ártalmashatást gyakorol.” Beszédének további részében ugy a talajjavítás, mint a dohány és szőlőtermelésről szólott.

Nendtvich után a függetlenségi párt soráiból egy új szónok állt fel, Rigó Ferencz, a ki ügyes beszédben indokolta, hogy miért nem fogadják el a költségvetést. Utolsó szónok volt a vitában Ernuszta Kelemen, kinek a felszólalásra az adott okot, hogy a lapok már mint bevégzett tény közlik a vámemeléseket Németország részéről. Ezek a vámemelések a magyar gazdát sújtják leginkább, s maris válságos helyzetet megkétségbeejtőbbé teszik. Ernuszta elvárja, megköveteli a kormánytól, hogy ne maradjon a kathedrai jó tanácsoknál, hanem ha egyebbel nem, erkölcsi felelősséggel bitorítsa fel, s támogassa a birtokos osztályt a válság legyőzésére, mutassa meg tényleg, hogy együtt érez a magyar földirtokos osztállyal.

Ezután az általános vita berekesztetett, s miután az előadó nem kívánt szólni, gróf Széchenyi Pál kereskedelmi miniszter állt fel, hogy a vitában mondottokra visszatérjen.

Semmit mondó általános frázisokkal felelt sok igen lényeges kérdésre; s eközben vigyázatlan kifejezéseket használt, melyeket utólag magyarázgatni volt kénytelen. E magyarázgatások meg inkább zavarba hozták s a gunyos közbeiktásokat szaporították. Majd tulságos érzénykedés vett rajta erőt, s ez így folyt egy darabig, míg a többség, mely mindaddig fagyos némasággal hallgatta, érezte a helyeslések kötelességét s ez által bátorítani kezdte a szónokot. Ez volt a kedvező fordulat a miniszterre nézve, kinek ezután rögtön sikerült egy éleztet mondani Liptay Pálra, a ki a házban eileke nyilatkozott, Kecskenémet pedig megdicsérette. Ez az éleztet hatott, s jó tanítás volt mindazon elleuzeki képviselőknök, kik otthon szívesen szerettek csatlakozni az utazó miniszterek ünnepléséhez. Ezen tehát már tullelt volna a kereskedelmi miniszter, ha ezután át nem tért volna a Szalay Imre határozati javaslatára, a boryártás elültitása tárgyában. Itt azonban megint tapintatlanságokat mondott, a törvény megtartásáról és kijátszásáról s a zajos jelenetek, s gunyos közbeiktások újból ismétlődtek. A miniszter a „gyártott bor” helyett folytotta a „hamisított bor” kifejezést használni s a hamisított bor védelmét hangsúlyozta, a mi pedig egészen mást jelent, mint a gyártott borok engedélyezése. — A miniszter kinos konfuziók után ezen is átessett, de ekkor meg Olay Szilárd utolsó kérdésére válaszolva, zudítá a vihart. A miniszter ugyanis clyformán nyilatkozott, mintha Matlekovics államtitkár csak a kiállítási pénzekből nem kapott volna tiszteletdíjat, a mit Olay Szilárd meg is ragadott és személyes kérdés czime alatt szólván, követele a minisztertől, hogy egyáltalában nem kapott-e Matlekovics előre tiszteletdíjat? Széchenyi újból azon lovagolt, hogy a kiállítási pénzekből nem kapott. Erre zaj támadt s Széchenyi kijelenté, hogy „egyáltalában nem kapott.” Olay Szilárd erre leuntarta magának a bizonyítási jogát. A miniszter tiltakozik az ellen, hogy szavaiban kételkedjenek. A függetlenségi párt zajosan utasítja ezt vissza, mert itt nem a magánemberről van szó, hanem a miniszterről. Ez oly kinos jelenet volt, melyet régen nem élt át a képviselőház.

Ezután a többség elfogadta általánosságban a költségvetést, és visszatartotta Szalay Imre határozati javaslatát. Mire a részletes tárgyalás következett.

— A horvát tartománygyűlés jan. 16-ki ülésének, melyen az ellenzék Paukovicsot, kinek igazolásáról volt szó, hallatlan durvasággal megtámadta s őt tolvajnak, zsványának nevezte, meg utójátéka lesz. A vizsgáló bizottság konstatalta a válsás elleni kérvény alaptalanságát s a benne levő vádak igazolatlanosságát. De mivel Pavlovics képviselő Paukovicsot a tartománygyűlés ülésében tolvajnak, ez pedig amant h a z ugnak mondta, a ki jogi dolgokhoz annyit ért, mint

egy s z a m á r, mire a legsúlyosabb másnémet gorombaságok következtek Paukovics a nemzeti párt azon esti értekezletén kijelente, hogy durvaságát borzasztó izgatottsága okozta s hogy ez esetben képviselőtársaitól bocsánatot kér. Egyszersmind kijelente, hogy Krujavi és Popovics képviselőket megbizta, hogy Pavlovics képviselőtől nevében fegyveres elgtetelt kérjenek. E bejelentést az úres nyelvel vete tudomásul. Pavlovics hírszerint azzal akar a párbaj elől kitérni, hogy Paukovicsot párbajkeptelenek tartja.

— Belföldi hírek. A nógrádmegyei honvédegyelet a Görgéy rehabilitáló mozgalom ügyében nyilatkozatot adott ki, melyben az aradi elítelő határozathoz csatlakozik.

— Külföldi hírek. P e y r o n tengernagy, francia hadügyminiszter kilép a kabinetből. — A porosz trónbeszéd, melylyel Vilmos német császár és porosz király Berlinben a porosz országgyűlést pénteken megnyitotta, kiválólag, sőt majdnem kizárólag gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozik.

— A nős tisztviselők. Az igazságügy miniszter rendeletet küldött a bíróságokhoz, melyben felhívja őket azon kimutatás mielőbbi betervezésére, melyben kitüntetve legyenek azon tisztviselők, kik nőek. A rendeletnek célja, hogy a miniszter tájékozassa magát a drágasági pótlék meghatározásánál.

Csikósnak, gulyásoknak közibe.*)

— Rab Lászlónak szíves üdvözlét. — Teleki Sándortól. Maholnap hatvannegy estendő vén ember leszek, husz mérföldet csináltam meg egyhuzamban egy bál kedvért, — és nem bántam meg, pedig azt mondta a régi nóta: Lám megmondtam Agyal Bandi Ne jöjj az alföldre, Csikósnak, gulyásoknak Közibe, közibe! Mert megtanulsz lovat lojni Izibe, izibe! Ekkor kerülés a vármegye Közibe, kezibe! Én eljöttem a csikósnak, gulyásoknak közibe, és azzal a meggyőződéssel megyek el, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz.

Ezt a meghívót kaptam
MEGHÍVÓ.
1885 dik évi január 13-ikán Kedden a Korona vendéglő termében a hortobágyi Gulyások és Csikósnak által tartandó zártkörű Táncczvizgalomra, melyre a nagyérdemű közönséget, leginkább a gazdákat tisztelettel meghívja. Gr. Teleki Sándor ö m é l t ó s á g á n a k A rendezőség. Kezdeté 6 órakor. Belépti díj 1 frt.

Másnap utra kéltem a kálvinista Róma felé, mely nekem Páris után legkedvesebb városom. Szeretem ezt a földet, mely talajától égboltozatáig magyar, a hol a nyomor elrejtődik, s a hol a szegénység nem viszi piacra szűkölködését, a hol az iparos gazda ember, s a kereskedő szánt és vet, a mészáros állattenyésztő, a korszmárosnak szállójeve van; a zsidó a Függetlenséget olvassa, s a kálvinista tisztelettel szereti a pápista főpapot, s kéri, hogy a vén barátot jutalmazza meg; századok óta lángoló szövetnek világozítja a magyar rónaságot, s kollegiumából terjeszti a tudományt s nevelés nemzet jövőjéig polgárait, kik lehetnek jók avagy rosszak, de mindig magyarok; a pénz nincsen elrejtve a bankok verthámjába, hanem ott domborítja zsiros pruzsli oldalzsebében a civilizis mellett; s ha a kistemplom magos tornyának órházából végigtekintek e nagyvilágba, az ég láthatárán köröskörül, a tiszta fényes nap világosságában minden, minden, a mit látok, m i n d m a g y a r.

Az ember a szokás rabja, természeté egyénhez, tárgyhoz van növe; például felemgyek Pestre, s Türr Pista nincsen ott, én nem vagyok Pesten, életem ki van véve sodrából; Debreczebe jövök s nem kapok szállást a Fehérlő vendéglőben, én vagyok Debreczeben, a Numero III., az én otthonom másutt. Szóbam ajtájan kopogtatnak, lehet kiáltam; soha sem mondom t e s s é k, mert lehet olyan is, a ki éppen nem teszük. Hosszu, magos, sovány, uri ember állít be s mondja: — Én Dely Máttyás vagyok, állat orvos) Szombati számunkból térszükébe maradt el Szerk.

a hortobágyi pusztán; Fülöp János és Fülöp József gulyások a Hortobágyról. Mind a hárman kezét nyújtottak. Fülöp János mondja, szóról-szóra, nem teszek hozzá, nem veszek el belőle.

— Meltóságos uram! Örömmel hallottuk, hogy megírték érkeznit, s elfogadta a mi meghívásunkat, köszönjük, s kérjük, alázta fel magát a mi mulatságunkba, ma este a „K o r o n a b a”, nagyon megtisztel vele.

Leültettem, szivarral kínálom meg őket; a két Fülöp testvert megamultam, két római gladiátor állott előttem, patyolat fehér ingben és patyában, hófehér kivart szür vállalkira vetve, melyről hosszú karikás ostor csúgított lefele, tuzok tollal díszített széles kerámjú kalap fejkőn. Mindkettő gyönyörű sugar szal legény, kidomborodott széles mellé, erős izmos tagokkal; mindkettő mintája a magyar paraszt szépségnek, barna piros arccsal, fekete tömött bajusszal, gyöngyöcsér fogakkal.

— Kivélmed katona volt, ugy-e? kérdem Jánostól. — Három esztendeig huszároskodtam. — Hogyan tetszett a katona élet? — Ha az ember megbecsüli magát, mindent ki jöhét. — De jobb a Hortobágyon? — Csakis ott jó, uram; oda vagyunk mi tapasztva, mint agyag a falhoz, ha lehull, szét török.

Rab László gazdasági tanácsos szíves volt, utánam jött s felvezetett a bálba. A két Fülöp testvert két csikósok előnkbe jöttek, beletünk a nagy táncterembe, az éltesebb asszonyok a falhosszában ültek, a menyecskék előttök álltak, a leányok fennálva nagy kört formáltak, Zsiga Józsi bandája ráhuzott. A két gulyás és a két csikós táncra keit s lassan, méltóságosan lépdegett, mikor a s z a p o r á j á t kezdtek huzni a négy táncos leányt fogott, erre megbombolt a világ, a terem közepé felbojgott óriás hangyabojjá vált, s forgott mint a forgó szel, az arcok kipirultak, a haj c z o p i o k, mint aprók kis sárkányok röpdestek a levegőben, az izzadság kiütött az arczokor, a férfiak lobogós ingujjaikkal, a leányok tarka zsebkendőikkel töröltették, a por felszállt, s a levegő forró lett.

A tánc elhalt, az egyik rendező a mellettem álló táncoszhoz jön s azt mondja: — Te! ha még egyszer táncolva szivarozol, s a kalapod felteszed, félrántom rajtad a husz pengőt.

— Minek? kérdé hetykén. — Csak annak — de lassabban — hogy itt nem szabad illetlenkedni, mert hát az nem döffi, ha komiszkodni akarsz erédj a t i z e u h á r o m v á r o s b a; mondá nagy lepege.

Imádom a magyar gazda embert az ő isteni flegmájáért, könyvet tudnék írni hideg vérről, párszóval mondott arany mondatairól, kezdem: h á t k e n d e a z a l v i n c z y - v e l; s végeztim avval, a mit tegnap hallottam. Csengeri Antal a Hortobágyra ment, a pásztor emberek szívesen látták, jól tartották fordított kásával, és gulyás hussal. Elővettek a kulacsot, s megkínálták a k a r c z o s s a l. Közömböm, nem iszom bort. Ez csak vi k o mondja a gazda. Azt sem iszom. Hát csak vizet? Azt. Nohát akkor tessék rágyújtani ebből a róza muskotályból. Nem dohányzom soha. Edes istenem! — mondja a gazda megbortákosva: H o g y a n l e h e t i l y e n b a r o m u l f e l e n d ö n i?

— Nem nezzük-e meg, hogyan készítik a gulyáshust? — kérdi Rab László. — Hogyne, menjünk, ez a legérdekesebb részlete a bálnak.

Kimentünk a tágas szímbé, a mestergerevendákról léczokról nyolcz bogrács csúgított alá, mindkét legyél beillet volna nagy ústnek; alattok száraz faból rakott lángoló tűz égett, nyolcz vas bogrács, ugyanannyi tűz, mindegyik mellett egy-egy számadó gulyás, kik kavarták, forgatták, kóstolták és sózták a t a p l a l e k o t, mindnyájok felett B á l i n t bácsi örökdött, a Hortobágyi hírneves szakácsa. Ha Rotsild zsidó lennék, megfogadnám a d v a r i gulyáshus főzőnnek.

A mint észrevett Bálint bácsi, illendően üdvözölt, mert hát nagy ur ám a Hortobágyon Rab László, — ő a városnak gazdasági tanácsnoka.

— Hány darab van benne? kérdi Rab László.

— Két kövér tehén tekintetes ur, s jól össze van ám aprítva, s kellően megforgatva. — Mi van még benne? Kérdem kíváncsian.

— S6, meg hagyma. — Hát paprika? — Nem kell abba, megpaprikázza az a ki ugy szereti.

— Ugyan Bálint bácsi, hogyan főzi? — Nem főzzük az uram, hanem pörgöljük, legyen az bármiféle állat, véres, vagy vertelen? — Mi az a vértelen! — Az esett, azért mondja a nóta: „Csikós gulyás akkor hizik, Vértelkül húst ha eszik.” Jól föl kell aprítani s össze keverni a ló sőt, fejtől sőt, a kövérít alól-fejtől, hogy ha megrázzák a kövére mindig alól legyen, mikor levét ereszt, ki kell önteni, hogy jobban pergelődjék, ha nem ropogós, nem gulyás hus.

Vissza mentünk a bába, a táncz vigan folyt, sohasem hallottam ilyen nótat, s ilyen tánczot sem láttam soha; hat t a k t u s v a l c z e r (dreischritt) ugyanannyi csárdás, és ez váltja fel egymást, v a l c z e r é s c s á r d á s. Miféle táncz ez, kérdem szomszédomtól, m a g y a r k e r i n g ő. Elbámultam, még a gulyások bábjában is közö s ü g y; kvóta, közös várn és hadsereg!! Csárdás és valczér egy kalap alatt.

Leültünk az étterembe, tekintélyes számú bojtárok hozták a farkasszór színi kertit, Polgári András nemzetes uram mellett ültem, ő a legnagyobb marhatartó gazda a Hortobágyon, igazi derek magyar ember; a főispán is hozzáment, s nagyon jó társaságból vigan poharoztuk. Deli Mátás megemlékezett rólam s pohárköszöntőjével megiszta a főispánt is.

— Ugyan nincsen-e itt Oajos bácsi, régente régi jó emberem? sokszor találkoztam vele a debreczeni vásárokon; akkor még mikor Debreczenben vilgásárook voltak. — Mindjárt megnézem, mondá szives előzékenységgel Horogh ur.

Alig telt el néhány perc, egy gyönyörű nyalka csikós, kek ingben, gatyában hozzám jön s azt mondja. — En ifjabb Olajos vagyok, hallom, méltóságod edes apám után kérdezősködött, ő nincsen itten, gyengélkedik, s otthon őrizi házát, nagyon sajnálni fogja, hogy nem lehetett szerencséje méltóságodhoz.

Don Caesar de Bazan, nem mondhatta volna különben. — Ha meg nem bánatnék s eméltőztatnának fogadni ezt a mi legjobb táplálékunk k a t, ne tessenek megvetni. Két kisebb bográcsot az asztalunkra tettek, a legtekintélyesebb számoló bojtárok, kik a táplálékot pörgölték.

De jó emberek vigyéltek — mondam egy kalmuk pófajú csikós számadóknak — ha megvizsgálja az embert a bába, nem tesszik ki a z u t á n a s z ú r i t. Rám bámult, nem értette s csudálkozva mondta: — De már ugyan, hogyan tenné ki az ember vendégének a szűrét, ha mindjárt hivatal lenné is.

A »DEBRECZEN« TARGAZJA.

A magyar nők hajdan és most.

(A debrecz. felolv. kör esztortóki üléséből.) Midőn a felolvasó-kör tisztelt bizottsága által, egy a jelen czükis alatt tartandó felolvasásra felszólítottam, megvallom — nem kevésbé haboztam azon, vajlon csekély tehetséggel képes lehetek-e elgezt tenni az engemet annyira megisztelő felhívásnak, — vajlon az eu igénytelen munkám méltó e, hogy ugyanazon helyen olvassassek fel, ahol annyi nagy tudományú férfi eszmékben és ismeretekben gazdag művei olvastatnak? Hányt-vetett a kétség abban is, hogy a nők közül én léven az első, aki itt e téren a nyilvánosság előtt fellépem, vajlon nem osztom-e, a kezdeményezők sokszor hálátlan sorsában, a kezrelhatározottam magamat és most tisztelt hallgatóim elnézését kérem, ha talán az általam elmondandók itt-ott nem felelnek meg szigorú kritika igényeinek, hogy azzal vizsgáltassam magamat, — „honny soiqui ma'y pense.” Jól mondta egy tudós ösmertőm, hogy a feladat, melyet magam elé kitűztem s melynek megoldására vállalkozni elég bátorságom volt, nagy és szép, de epen azért nehéz is feladatnak az elmúlt idők csendes nyugalomból azon nagy emlékeket, melyekre felhevül a szív, melyek a költőt is e szavakra fakasztják: Magyar nőnek születés, Áld érte sorsodat, Magyar nőnek születni, nagy és szép gondolat.

Igen nagy és szép gondolat. Békeben, vagy harczban, a család körében, vagy a nagy világban a magyar nő volt az, ki lelkesedést, kitartást, szeretetet ébresztett a férj lelkében, ki példát mutatott, mint kell a szép magyar hazát szeretni, ha kell megvédeni s a mohácsi

Következettetek. Sok ellensége van a magyarnak, s köztük — az őrményt kivéve — minden nemzetiség, de minden okunk tartani tőlök, mert miénk az erő és az értelem; mi volt e nép osztály csak busz évvel ezelőtt, s mi ma? Ha a többi is így halad, már pedig halad: nagy Szerényinek mondása: A magyarnak nem volt, de lesz, teljesül. De szeretem, hogy ide jöttem.

Az iparos ifjuság önképző egyletének közgyűlése.

Debreczen, január 19. A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete tegnap délután 3 órakor tartotta saját helyiségében tisztújító közgyűlést, melyre egy a rendes, mint a pártoló tagok tekintélyes számban jelentek meg.

A határozatképesség konstataitván Serly Ede elők felhívja a titkárt Grünwald Józsefet az elnökség évi jelentésének előterjesztésére.

A titkár által szerkesztett jelentés következőleg hangzik: Tisztelt közgyűlés!

Egyletünk életében ismét egy év gördült a semmiségbe. S most az új év elején a szokásnak is megfelelőleg, de meg kötelességünk-ből kifolyólag is az elmúlt évben folytatott működésünkről számot adva, s ennek utána tisztunket és az egylet ügyeit a t. közgyűlés kezeibe téve le, intézkedésre kell felhívniunk, hogy az egylet további sorsáról gondoskodjék. Nem akarunk ezuttal hosszas elmékedésekbe bocsátkozni a multak felett, de hogy mégis rövid vonásokban visszajpillantást tehesünk a mult év eseményeire, először is fel kell említenünk azon körülményt, hogy egyletünk az 1883-ik év végén a hazai iparos ifjusági szövetkezeti vezéregetele lenni megszűnt, működése tovább nem terjedt ki, mint saját belügyeinek gondozására, s így tevékenysége, ha mérsékeltébb volt is mint az azelőtti években, de mindenesetre nagyobb körülettel és az erő központosságával figyelmét az egylet belügyeinek okszerű fejlesztésére fordíthatta.

Sajnosan kell mégis már jelentésünk elején megemlékezni azon közönyről, melyet az egyleti tagok számának gyarapodása tekintetében a mult év lefolyása alatt tapasztalni alkalmunk volt. Mert hogy leplezetlenül nyilvánítsuk, sem a rendes, sem a pártoló tagok száma az emített idő alatt nemcsak ne növekedett, de némi részben apadt, mely állapot kétségteletlenül anyagilag is visszahatást gyakorolt volna, ha az elnökség más uton-módon és más eszközökkel nem igyekezett volna a káros kalamitást lehetőleg ellensúlyozni.

A felemlített tényrel azonban számolnunk kellett; s mi valóban nem tudjuk, ha vajon a jelen idők mostoha viszonyaiban keressük-e azon tapasztalt tartozkodást, melyet a helybeli több ezerre menő iparos ifju egyletünk irányában kezdettől kezdve tanúsított. Avagy az önálló mesterek nagy része által még most is táplált és folyton hirdetet előlételemek tulajdonosuk-e, miszerint segédeiket nemcsak hogy ösztönöznek a jótékonyaságot, szellemi élvezetet és nemes szórakozást nyújtó egyletünk kötelekebe való belépésre, hanem attól őket még visszatartani igyekeznek.

Bármiként álljon a dolog, ez állapotban az elnökségnek segíteni hatalmában nem állott, s a helyzet javulását az idők és emberek és az utóbbiak gondolkodásának megváltozásától várhatjuk és remélhetjük.

Mindezek daczára egyletünk életének történetében a mult év eseményei nem utolsó helyet fognak elfoglalni, mert habár nem or-

szágos eseményről van is szó, de reánk nézve mégis korszakot alkotó időpontnak tekinthető az elmúlt év, minthogy ennek július hó 6 ik napján tartatott meg az egylet alapításának tizedik évfordulati ünnepejét. Megható és magasztos ünnepély volt az, melynek részletezését ezuttal annál inkább mellőzhetjük, mivel attól csak nagyon rövid idő választ el még bennünket, s annak lefolyása, erkölcsi sikere és anyagi eredménye még mindnyajunknak élénk emlékekben van.

A jubilaumi ünnepelelnek megtartásával még egy fontos és az egylet jövőbeli életére hasznos befolyással levő eszme nyert érvényesülést. Egy korábbi határozat értelmében ugyanis az egylet választmánya a czéliből küldött ki bizottságot, hogy ez gondoskodjék egy pénzalap előállításáról, melynek kamataiból évenként egy szorgalmas egyleti tag tovább képzés és tanulmányozás czéljából külföldre kiküldhető legyen. Köztudomásu, hogy e czél elérésére az elnökség indítványára egy sorsjatek rendezését határozta el és vitt keresztül a választmány, mely sorsjatek a kitűzött alap javára 620 forintot jövedelmezett, s ezen feles eredmény által az egyletet azon kellemes és kedvező helyzetbe juttatta, hogy nemes tervet immár akadály és nehézség nélkül érvényesítheti. Vegre mint szinten nevezetes és feljegyzésre méltó eseményt fel kell említenünk azt is, hogy a földművelés ipar és kereskedelemügyi ministerium, méltányolva az egylet által eltebe léptetet és rendszeresíteni ohajtott esti tanfolyam fontosságát, az egyletnek a tagok szellemi előhaladását előmozdító eme vállalatát 200 forintnyi pénzbeli adománynyal segélyezte.

Ezek voltak tehát a mult év eseményei között a legkiemelkedőbb nevezetesebb mozzanatok, melyekből következtetést vonva, minden öndicsékvés nélkül méltán mondhatjuk el, hogy ha az egylet fejlesztése és felvirágzása érdekében egyebet sem tettünk volna, mégis eleget tettünk arra nézve, hogy a reánk bízott feladatok teljesítése tekintetében lelkiismeretünk megnyugtatta legyen.

Nem czélunk kiterjeszkedni az egylet aprób ügyeire, melyeknek intézése ugy az elnökség mint a választmány gondjai közé tartozott, de szükségesnek tartjuk mégis felémlieni azt, hogy az egylet keletkezése óta fennálló egyleti dalkör a mult évben kevés ideig való szünetelés mellett folytonosan működött s működik, ugy hogy remélhető, miszerint a tagok és a karmester szorgalmas működése következtében lehetővé fog válni a dalkörnek nemcsak egy rendezendő nyilvános dalestélyen a közönség elé lépni és léteogosultságát bebizonyítani.

S hogy a mint mondan szokás, az érem másik oldala egész környajában feltárva legyen a t. közgyűlés előtt, nem mellőzhetjük el annak felemlítését sem, hogy a tel elején a tavalyihoz hasonló esti tanfolyam rendezését czélozta a választmány. Minthogy azonban az elnökségnek az egylet szellemi előhaladása mellett szem előtt kellett tartani az egylet anyagi érdekét is, — s minthogy az esti tanfolyamra a hallgatóság a tagok köréből oly csekély számban jelentkezett, hogy ily tanfolyamnak anyagi segélyezése a ministerium részéről egyáltalában várható nem volt: az esti tanfolyamot beszüntetni kellett, ha csak az egylet pénztárát mintegy 200 forintnyi értékes károsodásnak kitenni nem akartuk volna.

Ezek után áttérhetünk azon adatok felsorolására, melyek egyletünk mult évi működésének eredményét, anyagi gyarapodását feltűntetik, s melyek egyuttal mutatják azt is, hogy az egylet a jótékonyaság gyakorlásában

saját tagjai irányában a mult évben sem ki-mélte az anyagi áldozatokat. Rendes tagja volt az egyletnek 97. Alapító tagja 35. Pártoló tagja . . . , mely szám, ha nem mondható is tekintélyesnek, de kedvezőtlennek sem.

A rendes tagok által és az egylet helyiségében rendelkezésre álló szórakozási eszközök használatáért fizetett díjakból befolyt a mult évben 423 frt 16 kr; pártoló tagoktól 216 frt; rendezett tánczvigaimak jövedelméből 407 frt 88 kr; a sorsjatekból 620 frt. Ezek a bevétel főbb tetelei. Összes bevétel volt 2629 frt 84 kr. Összes kiadás 2476 frt 80 kr. — Az egylet mai vagyoni állapotáról következő számbeli adatok nyujtanak felvilágosítást:

Takarékpénztárban van elhelyezve 4268 frt 85 kr, az egyleti pénztárban 152 frt 51 kr, összesen készpénz 4421 frt 39 kr, tehát az előző évi vagyoni állapottal szemben mérlegünk 870 frt 88 kr tiszta hasznót tüntet fel. A könyvtári bizottság jelentése szerint van az egyletnek 851 kötetből és 108 füzetből álló könyvtára 1136 frt értékben.

Az ingóságok értéke 1442 frt 36 kr; és így az egylet vagyona minden egyes teteleiben összesenva kitesz 6999 frt 75 kr.

Ezek az adatok, melyek egyenkint és egyuttvéve tiszta képet nyujtják egyletünk mult évi működésének és anyagi viszonyainak, melyekhez még hozzátesszük, hogy beteg egyleti tag volt a mult évben 30, kiknek orvosi kezelésére, segélyezésére és temetési költségeire az egyletnek összesen 171 frt 34 kr kiadása volt.

S a midőn még felemlítjük, hogy az egylet pártoló tagjainak száma részben elköltözés, részben halálozás folytán kevesbedett, s egyuttal új pártoló tagok gyűjtése czéljából aláírási ívek kibocsátására az egylet jövedő tisztviselői karának figyelmét felhívni bátorokdunk, azt hisszük, hogy egyletünk ez időszentri állapotát minden oldalról teljes vilgításba helyeztük, s a t. közgyűlésnek feltártuk, — nincs egyéb hátra, mint — megbízatásunk ideje külböven is lejárva — megköszönve a t. közgyűlés eddig bennünk helyezett bizalmát, tiszti állásunkat azon kívánsággal tegyük le és adjuk vissza megbízóink kezébe, hogy gyarapodjék az egylet tagokban és vagyonban folytonosan, miszerint hivatalának megfelelőleg az iparos ifjaknak jólétét, s hazai iparügyünknek haladását továbbra is előmozdíthassa.

Debreczen, 1885. január 15. Grünwald József, titkár. Serly Ede, elők.

A felolvasott jelentést a közgyűlés har-sány eljenzéssel vette tudomásul s tekintve a kedvező anyagi eredményt, az elnökségnek ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Felolvastattak ezuttal a megvizsgált pénztári számadások, melyek tudomásul vétetvén, Szediák József pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

Ezekután elnök tisztársai nevében is leköszönvén tiszti állásáról, kezdetét vette a tisztújítás.

Egyhangulag megválasztattak: Elnöknek Serly Ede (ki előadott okainál fogva csak 3 óra fogadta el az elválasztást), alelnöknek Lőrincsak László, titkárnak Grünwald József, 2-od alelnök Berger József, 2-od titkár Szalay István, jegyző Tokody Károly, pénztárnok Szediák József, könyvtárnok Weidner Gusztáv, gazda Nadassy Soma, orvos dr. Legányi Gyula. Ezuttal megalakított az 50 tagból álló választmány, melynek névsorát holnap lapunkban fogjuk közölni.

Miután még tiszteletbeli tagul dr. Király Ferencz egyhangu lelkesedéssel megválaszta-

sikon, mint résztvevő szellem az elesett hőskisírja fölött keseregni. — Bizony még gondolnunk is felelte nagy, hogy én e hatalmas emlékekre, mint a pusztából kimagasló piramisokra feltekintsek, ma, midőn a szentlelkű Kólcsey is így ír . . . „Más faj állott a kihunyt helyére gyenge fölvel, romlott, szivtelen.”

De nem! a költő szentfájdalmában keseregett így, ma is tudunk lelkesülni nagy nemzeti emlékeinken, nem halhat ki a magyar nő szivéből hazája szeretete s midőn az elmúlt időről beszélek nem a multak imádkása van, de hogy az példa legyen most, mert ki műltjára érzelketlen, szebb jövőre érdemtelen.

Minden nőnek családja iránt, a társadalom iránt, melyben él, sokféle kötelezettségei vannak, de legnagyobb, legeszményibb kötelezettsége van hazája iránt s e kötelezettségnek, talán egy nemzet hőljei sem feleltek meg jobban, mint a magyar nők.

Ragyogó példák beszélnek a régi magyar nők hazaszeretetéről azon időkben, midőn híven betöltöni a honleányi kötelességet nem volt könnyű. A magyar anyyifelé megtámadatásnak kitéve, a folytonos táborozás által eltávolítsa a házi tűzhelytől, az otthon védelme a nőre maradt.

Milyen erősnek kellett lenni szivükben a hazaszeretetenek, hogy azt annyi külső s belső megtámadtatás ellen védelmezni tudták; mily sokszor kellett leküzdeni nőies bátortalan-ságukat s pánczélt öltve karsu derekukra, kardot ragadva gyenge kezeikben leküzdeve ir-tózatokat a vér, a haldoklók nyögésen iránt, harcizolni, küzdeni az otthonért, a hazáért, mint egy férfi.

Patocsi Zsófia a szádvári büszke amazon tollas sisakjával fején, tánczólo paripáján, mísem törődve a sűrűn omló golyókkal, példát mutatva a csüggedő v.dőknek; az egr-nők a halállal daczoló bátorsága, vagy a szép ifju nő Szentgyörgyi Czeczilia, amint győzelemmel vál-

toztatja a már-már biztos vereséget és még egész sora a hősnőknek tünik fel előttem bizonyítva, hogy milyen erős volt a mult kor női szivében a hazaszeretet, vagy milyen erkölcsi bátorságot tanúsított Hedvig a bájos király-lány, midőn a haza javáért egész élete boldogságát, első szerelmét feláldozta.

A közelmúltakban a nemzeti szabadságharcz alkalmával megmutatta a mai kor hőlje az, hogy a legnagyobb áldozatokra képes hazájaért. Megörökítette a történet a nők által hozott nagy áldozatokat, nemes tettek egész sorozatát. Olvasuk a nőkről, hogy hahozás nélkül ajánlották fel vagyonukat s tettek közz-kara életöket.

Ne adja Isten, hogy ily módon legyenek valaha próbára téve a mostani nők honleányi érzelmei, de megvagyok győződve, hogy a mostani nők szivében epen ugy lángol a minden áldozatra kész hazaszeretet s ha szüksége volna rá a hazának ma is tudnánk és megten-nénk kötelességünket epen ugy. Szelid beke-lengi át a hazát, nem kíván nagy áldozatokat leányaitól.

Egészen más téren, sokkal könnyebben adhatunk ma kifejezést honleányi érzelmeinknek. Ott a nemzeti irodalom, az édes hazai nyelv, a hazai ipar pártolása. Számotzunk asz-kat s adjunk helyet a komoly hazai vállala-tonak, ugy a divat, mint az ipariczikkéknél adunk előnyt a külföldinek a hazai ipar-rovására. Ezek kellő méltánylására a hazai ipar-igen nagy tere van ezek pártolásával tölt-hetjük ma be honleányi kötelességünket.

A nő méltán nevezik a szerencsétlenek emelni az elesettet vigasztalni a gyöngét, fel-nem emberbaráti szeretetét legjobban jellemzi, hózat is nő alapította. A régi magyar nők is egyik legszebb jellemvonása a jótékonyaság.

Rége nem voltak jótékony-egyesületek, tehát a régi nők közvetlenül nyujtották a segélyt. Minden jobbmodó háznak megvoltak a bejáró szegényei, az uri háznakai árva leányok nevel-tettek, azok férjhez adásáról és egész jövő-jökről gondoskodtak.

Az urnók leszálltak a kényelemnek öleből és személyesen is felkeresték a nyomort, ki-puhatolva, hol van szükség az anyagi, hol az erkölcsi segélyre, mert vizsgálató megjelené-sök nemcsak a nyomort szüntette meg, de a szenvedőkkel együtt érező vallásos szavok visszahozta nem egy sebzett szivbe az óhaj-tott békét is.

Boldi Zsuzsánát minden téren kitűnt jótékonyaságért, meg életében a haza, a szegé-nyiek anyjának neveztek. Előszerelettel foglal-lalkoztak a különféle házi orvosszerek és gyógy-fűvek tanulmányozásával, hogy magok is segít-senek a szenvedőkön. Vay Johanna bárónő megtanulta a himlőoltást és községében evröl-évre ő oltotta be a gyermekeket. Az iskolák-nak, a népnevelésnek mindenkor kegyes pa-tronái voltak; Loróntffy Zsuzsanna pártfogása mellett élte a pataki főiskola fénykorát, a ta-nári állásokat a legkittünőbb férfiakkal töltötte be és az iskola könyvtárát a legértékesebb könyvekkel gazdagította. Szondi Zsuzsánának az iskolák és azok közt a debreczeni iskola szá-mára tett alapítványai a késő utókorra is ki-hatnak.

A mai kor női sem maradnak hátrább a jótékonyaság téren, sőt a jótékony-egyletek megvalósításával s azoknak fenntartására irá-nyuló fáradhatlan tevékenységökkel, soha el-nem muló érdemeket szereztek. Mert mi volna ma egyesek jótékonyasága külön, csak elmosdó-csepp a nyomor tengerébe, míg összehozva ki-számíthatlan jónak kutféje. A jótékony nő-egyletek tagjait látjuk fá-radságot nem ósmerve kutatni a nyomor után s áldó megjelenésekkel megszüntetni azt; lát-

tott, a közgyűlé- get ért.

A. és

A: Elyne ko a gár-pártról! U dani, hogy mit jel

B: Nem a g r á r ! Mert a g e agrár-párt pedig most folyó gazdas- ból — földmives-p Hiszen fejtegettek ben, hogy mi az

A: No komá lett a földmives a az a g á r , ő volt nem az a g r á r

A: Ha már a rázgatásban, hát n hogy hát mit tesz

B: G e n s n (mond: dzsentr) hogy n e m e s i o szentenciát mond lesz majd az, a n n y u l b ö r ö n b

A: De hát büszke u j g e n r y n e k az ősi nevé saít is?

B: Hja — o nak, hogy valami

A: Azt olva hogy valami „E u a z o n g o r a k i s z e r i n t k i z á e s t e a r e d o u t e k i s t e a d o t t ! ” Hiszen az Ferenczet illetve m Így olvastam azt V

B: Hja barát antiszemita és re király-hymuszait, gának!

A: Még nem hogy tegnap a színhá mi magyar történet látni, hanem bizony kökérkedett ottan, déban!

B: Csaknem a támadt fel újra!

A: Dehogy Hat német, fele-franciai nem hát majd elmegy magyar embert látni

B: No ugyan az „Árendás zsidót”

A: De hát ak nem is látni a debre

juk az egylet vagyó űghöz méltó buzgal-talan jótékony alapít emberbaráti szeretet-tása, a minden nemez atkészségök, a sze mai nót is méltán ne nek örangyalának.

Tiszta erkölcsi régi magyar nők s suk helyes felfogása hogy a magyar ann nem züllött, ő általok hajdan a megtisztelt nemzete. A háziaság- s e g h u betöltésére kö a leányok: Valamint a nevelést is az anya m mert a nő házi köré- ben legfőbb örömet ő örködhetett leánya je előtt látva példaképe vallásos anyát, nem es irányban fejlett. Régen nőnevelő intézetek és familia anyai pótolták.

A serdülő lányka válóbb matronjához, a oldalú ösmert, szel- cüssége által, azokot-rásra és a szükséges- tekre, az anya után hogy jó honleányokká jának, az ilyen házak társaságban sajátítat- get. Sokszor megtörte nesen innen mentek í tekintették é leányra jól szervezett iskolát Anna, vagy gr. Bethle került hölgyek, mindé dányképei említették.

tott, a közgyűlés a legjobb hangulatban véget ért.

A. és B. beszélgetései.

A: Ejnye komám, itt olvasok én valami a gár-pártról! Ugyan nem tudná megmondani, hogy mit jelent az?

B: Nem a gár az komám, hanem a gár! Mert a gár diákul szántó-földet jelent, agrár-párt pedig olyan pártot, a mely — a most folyó gazdasági válságra való tekintetből — földmives-politikát kíván a kormánytól. Hiszen fejtegették azt bőven a „Debreczen”-ben, hogy mi az agráriusok!

A: No komám, mégis csak olyan sovány lett a földmives a Tisza-kormány alatt, mint az a gár, ő volt hát az a gár-politikus és nem az a gárriusok!

A: Ha már annyira benne van a magyar-rágatásban, hát mondna meg komám azt is, hogy hát mit tesz az a gentry?

B: Gens nem jelent diákul, gentry (mond: dzsentr) angol szó és azt jelenti, hogy nem esio-sztály. Erre meg azt a szentenciát mondta ki Tisza, hogy jobb gentry lesz majd az, a melyik nem kutyabőrrel, de nyulbőrön bírja a nemességét!

A: De hát akkor mért szedi el ez a büszke új gentry annak a megvetett régi nemesnek az ősi nevét, kastélyát és még a szokásait is?

B: Hja — oroszlanbőr keli a szárnak, hogy valaminek léssek!

A: Azt olvasom az „Egyetértés”-ben, hogy valami „Eugène d'Albert ur, kit a zongorakirály czime ez idő szerinti kizárólag illet meg, ma este a redoute kistermében hangverseny t adott!” Hiszen az én időmben még Liszt Ferenczet illette meg ez a czim „kizárólag!” Így olvastam azt Vörösmarty Mihályban is!

B: Hja barátom! a mióta Liszt Ferenc antiszemita és rebellis nótákból csinálja a király-hymuszait, azóta vége a királyságnak!

A: Még nem is mondtam a komának, hogy tegnap a színházba mentem, mert már valami magyar történeti darabot szerettem volna látni, hanem bizony valami szemfényvesztő kóklerekedett ottan, mint valami vásári bódében!

B: Csaknem a híres professor Hatvani támadt fel újra!

A: Dehogyan Hatvani! hiszen olyan fele-nemet, fele-franciaza zagyalékok beszélt! Ha nem hát majd elmegegy én ma a színházba magyar embert látni!

B: No ugyan eitalálta komám! ma meg az „Árendás zsidó” adják!

A: De hát akkor magyar embert már nem is látni a debreczeni színpadon?

juk az egylet vagyona gyarapítására a nemes úgyszólván buzgalommal fáradozni s a számtalan jótékony alapítványok, a veres-kereszt az emberbaráti szeretet netovábbjának megvalósítása, a minden nemes ügyet hön pártoló áldozatkészségök, a szegények és árvák áldó a mai nót is méltán nevezhetjük a szerencsétlenek örangyalának.

Tisza erkölcsi hírekről híresek voltak a régi magyar nők s talán annak s női hivatás helyes felfogásának lehet tulajdonítani, hogy a magyar anyji viszonyosság között el nem züllött, ő általok érdemelte ki nemzetünk hajdan a megtisztelő címet magyarok szülő nemzete. A háziasság anyai és hitvesi kötelesség hű beteljesése következőképen neveltették a leányok: Valamint az első tápot, úgy az első nevelést is az anya maga nyújt gyermekeinek, mert a nő házi körében gyermekei nevelésében legfőbb örömet találta, eber figyelemmel öröködhették leánya jellemé föltött és az maga előtt látva példaképpen a házias, szorgalmas, vallásos anyát, nem csoda, ha az ő jelleme is irányban fejtett. Régen nem voltak a hazában nőnevelő intézetek és e hiányt az ugynevezett familia anyái pótlották.

A serdülő lánykát elküldték a család kiválóbb matronjához, aki leginkább kitűnt sokoldalú ösméret, szellemmagyság és élet bölcsessége által, azokotatták aztán himzésre varrásra és a szükséges gazdasági ösméretre, az anya után azok képeztek tovább, hogy jó honleányokká és hű feleségekké váljanak, az ilyen házaknál megforduló nagyobb társaságban sajátították el a külső ügyességet. Sokszor megtörtént, hogy a leányok egyes nesen innen mentek férjhez és mindég előnyül tekintették a leányra, ha az a familia anyja jól szervezett iskolájából kerül ki. A Lónyai Anna, vagy gr. Bethlen Katalin iskolájából került hölgyek, mindég, mint a női erény példányképei emlitettek. (Vége köv.)

Helyi hírek.

* A depr. függetlenségi kör szombati bálja mindeu tekintetben fényesen sikerült. Ezt a benyomást vihette magával az a nagy számú és díszes közönség, a mely pártunk e vigalmán egymásnak találkozt. Eleget beszélnek már a számok is, ha feljegyezzük, hogy 350—400 ember töltte meg a „Korona” helyiségeit s az első négyest magát 102 pár tánczolta s a tánczos párok két nagy termet töltöttek meg s a tiszta s a jövedelem pedig jóval meghaladta a 300 forintot. De vigalmunknak valódi értéket mégis az a derűs hangulat s az elvtársak együttérző mulatozása képezte, a melyet szívesen szemlélt mindenki, a ki pártunk virágzását örömmel látja. B. Nagy János elnök, a bálnéző bizottsággal együtt valódi melegegedéssel tekintett vissza fáradozásainak sikerére; mind neki, mind pedig a háziasszonyi tisztet viselő kedves nejeinek sokan siettek elősméretüket kifejezni. Jelen volt a vigalom pártunk színe java s az öregek mellett a tánczkedvelő ifjúság, mely kiválóan kirivadtig rugta a port a Zsigai Józsi zenéje mellett. Az ember valóban élvezte a függetlenségi anyai szép lányul szemben s szívesen lépett volna közönségre bármelyikkel. A jelenlevők sorából (hiszen mi függetlenségi egyetemen) csupán vendégeinket emlíjük ki; ilyeneknek kell tekintenünk Gruber János országgyűlési képviselőt, Somogyi Györgyöt, ki sógora, Sárvári főorvos ur kíséretében jelent meg a vigalom s éjfélt után távozott. Itt mulatása alatt mindenkit megnyert rokonszeves modorával. Távoztakok Gáspár Imre községi mezei néki a társaság nevében, hogy körünkben a központot képviselte s kérte fel arra, hogy mindnyájunk üdvözlését tolmácsolja az orsz. gy. függ. és 48-as párt, továbbá Thaly Kálmán és Kiss Albert urak előtt. A jelenlevők lelkes éljenek között hagyta el a vigalom színhelyét. Vendégünk volt még Gál Elek ur, a szabócsmelyei antiszemita-függetlenségi párt elnöke, Bónis László földirtokos, Fráter Imre ur, a helybeli szabadalmi párt elnöke, ki — élénk eszmecsere s békés poharazás között — oly jól érezte magát közöttünk, hogy csak hajnal felé távozott el — továbbá dr. Márk Endre ügyvéd, Beer Kálmán és Vég Gyula alkalmi úr. — A kiszólgatás és az étkezés ezuttal törhető volt, de az italok oly rosszak hogy jövöre a bálnéző bizottságnak egy hordót lepecsételnie s ez elé külön csapot kell állitania. Még furcsa kis szerencse, hogy az udvarban akadt egy kis szoba a hóvá — B. Nagy János elnök pártfogása mellett — bebeszállították a kiváló szótta k s egy nagy és több — a Csokonai receptje szerint ráaggatott kis kulacsból pompás borocskát idógtáltak. Mindent összevéve — azt kívánjuk, hogy pártunk mulatságai mindenkor így jól sikerüljenek. Mert a mi szívesen és jól mulatunk egymással — addig nem is kívánkozunk el egymástól!

* A honvédelmi felrta. Tegnap délutánra hivta össze lapunk utján Boros Sándor ur a honvédelmi ügye iránt érdeklődőket, hogy állapítsák meg az emlékre vesendő felirat szövegét. Az összejövetel meg is tartott s a „felirati vita” barátságos megegyezéssel véghez is ment. Elnökölt gróf Teleki Sándor. Jelen voltak még: K. Tóth Kálmán, Maróczy János, Csutak Kálmán honvédeztredes, Tóth László, Kerékgyártó Sándor stb. A helyi lapok közül képviselve voltak: a „Debreczen” „Debr.-Nagyv.-Ertesítő” és a „Prot. Népisikolai lap”. Megállapított irányelvül, hogy a felirat minden irázis mellőzésevel, csak szorosan a lényegét tartalmazó legyen. Ezután — gróf Teleki Sándor ajánlata folytán — elfogadtattott S. a thmári Károly által előterjesztett szöveg. E szerint közmegállapodás után a következő felirat vésetik a debreczeni honvédelmekre:

Honvédek, „névtelen föltelenek” nyugosznak itt, a kik hőstes vitézséggel küzdöttek a magyar hazáért, ennek szabadságáért és a nemzeti függetlenségéért.

Elvöztek, dicsőben harcolva, a debreczeni csatában: 1849. aug. 2.

Legyen emléküök örök!

Eszméik gyözelmeben ériék el mielőbb a feltámadást! Emeltetett 1865. márcs 15.

A szöveg megállapítása után érkezett meg K. Tóth Kálmán, ki azt ismét bíralat alá fogta s a maga részéről is helyeslőleg járult ahöz. Még ebben az évben márcs 15-én. fel fog állitanni s ünnepélyesen le fog lepeltetni a debreczeni honvédsírokon felállítandó honvédelmek. Az ünnepély rendezése iránt, mint értesülünk, a függetlenségi körben tétetik indítvány, s a kör okvetlenül szives készséggel teljesíti ezt a hazafias cselekvényt. Így, a miért oly régen epedtünk meg fog valósulni. Boros Sándor hazafias áldozatkegyességéből — leszhonvédelmekünk! És mi lelkesedést tanulni oda zárandokulunk a honvédek ekesen szülői poraiboz. S kegyeletünk virraszt almaik felett.

* A debreczen-ermelléki vasút ügye anynyiban kedvező helyzetbe jutott, hogy Bihar-megye vicznális vasutaira előirányzott jelen-

téken összeg egyrésze ezen vasút építésére fog forditadni. Bihar-megye biz. tagjainak tulyom része ugyanis arra a meggyőződésre jutott, hogy a Mörice Pál által Debreczen-től B.-Ujfaluig tervezett és már traceirozott vonal kiépítése aligha fog valósulni, másrészt a debreczen-diószegi tervezett vonal hivatva van a Szilágyságot Debreczennel összekötésbe hozni, a mely körülmény a Bihar-megyének szinten kiváló érdekeben áll, természetesen, hogy Bihar-megye törvényhatósága helyesen és saját érdekeben cselekszik, midőn a debreczen-ermelléki vonal kiépítésére fordítja szinten figyelmét.

* A ref. egyház árváinak téli felszerelése ma fejeztetett be, a mennyiben a fehér ruhásműveket ma osztották ki a felvett árvák közt. A felső öltönyök már régebben kiadattak. Ezzel az árvaszerelelő bizottság, melynek elnöke Sebes György volt, bevégezte erre az évre működését. Máskor bizony nem ártana gyorsabban intézkedni az árvák ruháinak elkészítésében. No mert régi igazság, hogy — az idő nem vár.

* Színházi hírek. Beckert tanár tegnap tartotta utolsó búvész-estélyét színházunkban — telt karzat, de máshol üres nézőtér előtt. Azért tarthatott h a t előadást, mert a szinagazgató az „Ember tragédiája”-nak próbára akart időt nyerni. Miadamelett jó, hogy vége a ctyklusnak, melyből elég lett volna két szám is. Szombaton egy ügyes kis francia bluetett („Vihar”) adtak a búvészke-tés alatt; meseje az, hogy egy asszonyka megtámadja későn hazatérő férjét s nem akarja szóhoz juttatni, pedig az egy karperecczel akarja megajándékozni. A vihar vége aztán boldog szelcsend. Krecsányiúé igen élénken játszott, Pálffy azonban a férj szerepét egészen félreértette; ő egy jelekkel beszélt nemát játszott, holott az ő szerepe nem egyéb, minthogy beszélni és köze akar vágni, de nem teheté; mert jelek helyett egyszerűen véget szakít a vitának a karperecc felmutatásával. — Tegnap „Galathea” helyett (Horváth A. betegeskedése folytán) „A miniszter előszobájában”-ban cz. dramolette került színré; S. a b. Antal adta Knaabot. — A búvész mutatványok közül igen közönséges volt a konyhaszolgálóknak való lefejezés, mutatósabb s igen csinos a vizesés, de már egészen csak a szemfényvesztésen alapult, az szeket lát-szólag csak fejével érítő s vízszintesen a leg-vegőben fekvő s az egy oszlopra lát-szólag, csakis a könyökével támaszkodó, és különböző repülő helyzeteket bemutató nőalakok komédiája, mert ruháik alatt, a testükön végig acél páncél volt, melyet láthatatlan kapocs erősítette a rudhoz. A vánkosból kivaráz-solt aranyhalas edények (egy rugóval palancsintá-vá nyomhatók s fedelök átlátszó hólyaggal elzárva) a frakkból kerültek ki. Ügyesebbek voltak azok a mutatványok, a melyek pusztán a kéz gyorsaságán alapultak. — Nyilas Mátás holnapi jutalomjátékát ajánljuk a közönség párt-fogásába; megjegyezzük, hogy coupletleteket (közbejött akadályok következtében) énekelni nem fog. — Németh József közelebb vendég-szerzelméi fog Kolozsvárrat. — Színházi műsor e hétre: Kedden: „Két drótos tót”, Nyilas Mátás jutalomjátékára. — Szerdán: „Dalárdá viszontagságai.” — Csütörtökön: „Morilla.” — Pénteken, szombaton és vasárnap: „Az ember tragédiája.”

* Egyház. 49,464 frt. 42 kr. bocsátott már eddigéle a konvent rendelkezése alá, hogy azt rendelkezése szerint segélyre fordítsa. Ebből kitárlványoztatott 40,430 frt. A tiszantuli egyházak részére jutott 10,360 frt a lelkészek részére 5060 frt, amaz megosztott 89 egyház, ez pedig 63 lelkész közt. 140 éve, hogy a debreczeni ref. egyházban a keresztelés körüli eljárás nézve szabályokat alkot-tak s azok nagy részben maig is megmarad-tak. Erdekesen dől el a komák kérdése; erre nézve ez határozottat 1745. febr. 19-én: „elég léssen egy pár kereszt Atya s Anya, fellyebb kettő, avagy legfellyebb három, kik mindnyájan kereszt Atyáknak s Anyáknak nevezessenek és az Ekklesia könyvébe beirat-tassanak.”

* Örült királyi alügyész. Bárfay Szabó Gábor debreczeni kir. alügyész, kin a mult év folyamán örültsg jelei mutatkoztak és kit jelenleg is a lptómezei tébolydában állnak, a kir. tábla fejelemi tanácsa ma hivatalból nyugdíjazta, a kir. főügyészeg indítványa al-paján. A vizsgálatot Tóth Gerő vizsgáló-bíró vezette, aki dr. Schwarzer Ottó egyetemi tanár és dr. Niedermann Ede orvosi szakértői véleményeivel együtt beterjesztette a vizsgá-lati jegyzőkönyvet, melyek alapján Szeffert kir. főügyési helyettes a hivatalból való nyug-díjaztatást kéri. Dr. Králk Lajos védőügyvéd, a kir. itelő tábla által kinevezett gondnoka Szabónak, nem tartotta a szakértői vélemé-nyeket elég szabatosaknak, annál is inkább, mivel dr. Mezey Adolf Rókus-kórházi főorvos és dr. Schleichner véleményei szerint a gond-nokságra bizott kir. alügyész betegsége még gyógyítható, és ezért a hivatalból való nyug-díjaztatás ellen a királyi kuriához fölébezzett.

* Szenzációs rablási eset tartja igazot-ságban Kaba városát. S. jómódu polgár házába ugyanis tegnapelőtt több tagból álló rablóbanda betört, és pénzének előadására kényszerítette. Az illető, hogy életét megmentse, 4000 frt készpénzt átadta a rablóknak, kik azzal el-távtztak. Az eset a hatóságnál feljelentvén, azonnal intézkedés tétetett, s csakugyan a szoboszlói csendőrség által megindított vizsgá-lat eredménye az lett, hogy a rablók egyikét, Csegődy Károly személyénn meg tegnap-előtt elfogták, a nála talált 1400 frtot elvet-ték, s egyuttal az általa megnevezett földesi,

tetetleni s kabai zinkostársai ellen, kik az osztózkodásban szinten résztvettek, az elfoga-tási rendeletet szinten kiadták.

* A depr. felolvasó kör” legközelebbi csőtörtökön tartandó estélyen Domokos Kálmán gazdasági intézeti igazgató tanár ur tart a szükséges minták és rajzok bemutatá-sával egybekötött előadást ily czimen: „nehány szó a képzőművészetekről s a klasszikus művészetekről.” Csiky Lajos, mint a kör jegyzője.

* A jótékony-ságot oltrára Lisztes János helybeli derek polgár nevezetes áldozat-tal hozott. — Czerek nevű szegény beteg iparos családja javára, a mely család szomorú sorsáról a napokban megemlékeztünk s részére a pár frtnyi jótékony adomány összegét at is adtuk — kilenc (9) frtot gyűjtött a házi vendégek körében.

* Meghívás. A „Debreczeni Polgári kör” évi rendes közgyűlésének megtartására, a vá-lasztmány által a f. évi február hó 1-5 nap-jának d. e. 10-áján tüzetvén ki, erre a kör t. tagjai azon meggyőzéssel hivatnak meg, hogy névre szóló meghívók nem fognak szét hordatni. Az elnökség.

* Gyász-hír. Egy reményteljes ifju életet rabolt el a kérészetes halál: Tóthi Szabó Lajos, 7-ik osztálybeli tanuló a hely-beli Collegiumban, ki a karacsonyi szünidők letelével betegsége miatt vissza nem térhet-tet, e hó 16-án Nagy-Szalontán, szüleinek karjai közt elhunyt. — Béke a korán elhunyt ifju poraira!

* Egy indítványa. Egy helyi lap néhány nap előt azt indítványozta s azon irányban hivta fel az illetékes körök figyelmét, hogy a helybeli kiállítók részéről az orsz. kiáll. küldendő tárgyak előzetesen itt kiállit-tassanak, és a látogató közönség azokat be-leptidij mellett megtekinthesse. Mint biztos forrásból értesülünk, ezen indítvány annak kevésbé vehető figyelembe, mivel a tárgyaknak előzetes kiállitása részben az orsz. kiáll. ro-vására történnek s annak hatását a debreczeni közönségre nézve jelentékenyen csökkentené; másrészt pedig azért, mivel az e czimben ven-dendő összegre tul. képen Debreczenben szük-ség nincs, mert a kiállitókknak tárgyaik után fizetendő térdíjak és száll. költségek külföldben is a város által fedeztetnek.

* Egy hírlap jegyezte fel a következő új-ságot. „Rendkívüli eset. Tegnap egy istállóban olyan dolog történt, mely a legbá-mulatosabbak közé sorolható. Egy ló kihuzta a vizeshordó dugóját, hogy elothassa szomju-ságát.” — Erre az értesítésre a másik közlőny a következő tiltakozással felelt: „Mi nem látunk az esetben semmi rendkívülit. Ha a ló kihuzta volna a hordót a dugólukból, s elot-totta volna szomjuságát a dugóval; vagy ha a dugóluk kihuzta volna a hordót a dugóból s elot-totta volna szomját a lóval; vagy ha a dugó kthuzta volna a lovat a dugólukból s elot-totta volna szomját a hordóval; vagy ha a dugóluk kihuzta volna a szomjuságot a lóból s elot-totta volna a dugót a hordóval: hát igen, akkor er-deemes volna foglalkozni az esettel s elnevezni azt bámulatosnak.”

* Ertesítés. És iparos ifjúsági egylet alapító, rendes és pártoló tagjai értesitetnek, hogy az egylet részére kedvezményezett szin-házi és gőzfürdő-jegyek mai naptól kezdve nem az egylet pénztárnok — Szédlák Józsefnek, hanem Lőrincák László egyleti alelnök üzletében válthatók.

* A jégspört köréből. A t. cz. korcsolyázó közönség saját érdekében, tisztelettel kéri, hogy szivarvegeket, czukorka-papírost s más ilyenü tárgyakat a jégpályára ne dobáljon szét.

* A „The Gresham” életbiztosító társa-ság az 1884. évi június 30-án lejárt 36-ik üzletévről az 1884. évi december 11-én tar-tott közgyűlésen felolvasott jelentés szerint a mult év üzleti eredménye igen kedvező volt a mennyiben 7340 biztosítási ajánlat nyujta-tott be 63,992,275 frank erejéig, melyek kö-zül 6264 ajánlat 54,979,875 frank összegről elfogadtattott s a megfelelő kötvények kiállit-tattak. A díjösszegekből levonva a visszbiztosí-tásokért fizetett díjakat 13,685,855-84 frankra rugott, mibe az első üzletév 1,934,453-86 frank díjai is be vannak számítva. A kamatszámla 3,448,370-21 frankra rugott s a társaság évi bevételeit 17,134,226-05 frankra emelte. A társ-ság a mult évben 6,124,323-23 frank élet-biztosítási összegre fizetett ki. Kiházasítási és vegyes szerződésekre, melyek határideje lejárt 2,570,177-60 frankot fizetett ki, szerződéses visszaváltására pedig 1,144,108-86 frankot for-dított. A biztosítási alap 3,712,522-19 frank-kal emelkedett. Az aktívák az üzletév végén 87,284,420 frankra rugtak. Ez összeállításnál a vételárral felvett értékek értékétöbblete nem vétetett tekintetbe, mivel ezek az értékek nem realizáltak s így azonnali nyereség for-rásnak nem voltak tekinthetők. Ez értékötöb-bletnek nagy fontossága van, mert konzolidál-ja ama garanciákat, melyeket a társaság nyujt. A társaság tőkebefektései a következők: 1,621,957-50 frank angol állampapírokban, 1,661,437-39 frank az indiai és gyarmatok ér-tékpapírjaiban, 16 millió 6305,290-83 frank más államok értékpapírjaiban, 1,600,148-2 frk vasutirésztvényekben, elsőbbségekben és bizto-sított értékekben, 25,466,519-52 frank vasuti és más kölcsönkötvényekben, 14,453,178-65 frank házbirtokokban, mibez a társaság bécsi és budapesti házi tartoznak, 12,042,488-86 frank jelzálogokban és 13,803,408-23 frank más biztosítékokban.

Felolvas szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Fiu csizmak nagy választékban!

NEMES GÁBOR
 férfi-, női- és gyermek-lábbeli raktára
 (főpéc, a városházával szemben.)
 Ajánlja a helybeli és vidéki közönségnek
 a legnagyobb választékban felszerelt raktárát
 pontos kiszolgálás és mérsékelt árak mellett.
 Mérték utáni megrendelések a legkisebb
 anyagból és szolid kivétel mellett teljesíthetők.
 Célom: üzle-
 tem jó híret
 folyt nosa fentartani.

Kávé, egyenesen Hamburgból.

Egyenes küldéssel az én elismert nagy kávé-, tea-, csomago- stb. raktárainból. Kitérő árak, olcsó árak, portmentesen, frankópolás, utánvét vagy előfizetés mellett.

Kávé 5 kilós zsákokban ára osztr. ért.

Kitűnő kávé jóízű	3.20	Jáva zöld, erős különleges	5.-
Rio, igen erős	3.50	Arany jáva, kitűnő gyenge	5.20
Santos, felette tiszta	3.75	Portorico, zamatos erős	5.30
Cuba, zöld erős igen jó	4.20	Gyöngykávé felette finom, zöld	5.90
Afrikai gyöngy Mokka, tüzes	4.45	Jáva nagyszemű, igen finom, különb.	5.95
Ceylon, kékeszöld erős	4.95	Mokka arabiai, nemes tüzes	7.20

Kínai tea diszes csomagolással, ára kilónként:

Congogrus pornekel, finom	1.70	Táblarizs, kitűnő 5 kiló	1.30
Congo, felette kitűnő	2.60	Jamaikai rum, 4 liter	4.30
Souchong, igen finom	3.70	Claviar, gyengén 4 kiló	7.50
Pecco Souchong, igen jó	4.90	Készeg, igen 240 drb.	1.50
Császár melange, család-tea	4.20	Készeg, igen 2 láda 480 drb.	2.50

Idényi árjegyzék körülbelül 1000 féle árucikkkel ingyen.

ETTLINGER és TÁRSA, HAMBURG.

Világposta-széküldés.

63. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben

Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett.

Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	100 kiló	18.20
C. Szinte közpszerű	17.20	
0. Királyliszt	17.60	
1. Lángliszt	17.20	
2. Montliszt	16.60	
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.80	
4. 2-od	15.-	
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	14.-	
6. Szinte 2-od	13.40	
7. Közép kenyérliszt 1-ső	12.60	
8. Szinte 2-od	11.60	
8 ¹ / ₂ . Barna 1-ső	10.20	
8 ¹ / ₂ . Szinte 2-od	9.20	
9. Lángliszt	7.60	
10. Veres liszt	4.80	
11. Finom korpa zsákkal	4.20	
12. Durva korpa zsákkal	4.20	
Simán őrölt liszt zsákkal 75. kg.	8.80	
zsák nélküli	8.20	
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl.		
zacskóval együtt 60 krral drágább		
Debreczen, 1885. jan. 17.		
A zsákok súlytartalma, — teljsuly		
tisztasulynak véve:		
A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kiló.		
10 11. 12.	50	
Sima liszt	75	

Bár előítélet

és gyanúsítások hátráltatják — de a valóban jó végre mégis utat tör. Hogy ez tény bizonyítja a mindinkább növekedő kereslet a valódi horgony Pain-Expeller után. Egy régbevált házszer a legtöbb családnál mint hatékony bedőzősítői szer, csuz, közsvény, tagszakgató stb. ellen folyton kéznél tartatik és mindenki által, aki már használta hálából másoknak is ajánlatik. Aki ennek valóságáról önmagán tett használat után meg akar győződni, az csakis „Richter féle horgony Pan-Expeller” kérjen és hamisítványt meg ne vegyez. 40 és 70 kros árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van. Richter F. Ad. és tsa., Bécs. — Főraktár Pragában az „arany oroszán” gyógyszerárban, Niklsplatz 7. 202

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
 a valódi
LE HOUBLON
 francia gyártmány.
 Cawley és Henry-től Párizsban.
 Utánzásoktól mindenki óvatik.
 A cigarettapapir csak akkor valódi, ha minden egyes lap LE HOUBLON bélyeggel és mindenik boríték az allant álló védjegygyel és aláírással el van látva.
 500 AFEUILLES
 5 FORMAS
 Cawley & Henry
 Fac-Simile de l'Étiquette 17 Rue Beauregard à PARIS

Svajczi CHOKOLADÉ
 és CACAO
 Amadé Kchler és Fils gyártói.
 A Laisambach (Schweiz) A lapirtatói (Szwajczi).
 Főlegnyök L. H. Bernstein Bécsben.

KÁVÉT,
 a legjobb s legizletesebb minőségben küldi a legjutányosabb áron a legjobbat
Karl Fr. Burghardt HAMBURG.
 Rio, kitűnő ízű 5 kiló 3.45.
 Santos finom, erős 3.75.
 Kuba, kék zöldes 4.40.
 Jáva, sárza, nagyszemű 4.70.
 Ceylon, Plantation erős, szép 4.90.
 Ceyloni gyöngy, kitűnő ajánl. 5.30.
 Menadó, legfinomabb gyenge 5.40.
 Mocca, valódi arabiai felette kitűnő 6.30.
 Fentvezett árak c akis öt kiló súly megrendelésénél érvényesek.
 Árjegyzékek, árukimutatók, bérmentve küldetnek.

Fontos minden idegbajban szenvedőnek.
 Csak a villanyosság közvetítésével lehet minden idegbajt alaposan gyógyítani. Az én új induction (beható) készletem (villanygép) mindenki által könnyen kezelhető s egyetlen családnál sem szabadna hiányozni. Közsvény, csuz, gyengeség, fog és csuzos fofájás, különösen minden idegbaj az én induction készletem által gyógyítható. A teljes készletnek ára beható használati utasítással együtt 8 frt. Egyedül és egyenesen hozzám fordulni s nálam megrendelni.
 Dr. Beeck F. Triest, 2. Via Poudares 2.

Nincs többé fogfájás.
 hogyha ha használtik a
Fog-elixir (Elixir d'intifrice)
 a tiszteletre méltó Benediktinus atyáé.
 készítménye a Soulaei apátságban; a mely szer 1373-ban találtatott fel, Boursand Péter prior által és a mely később Maguelonne prior ut által lényegesen tökéletesebbítettet.
 Ez utóhétheteln szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fo. hus erősítéséhez és megsemmisíti a boróvet, megóvja a fogakat az elromlástól.
 A leheltet rossz szagának elűzésére minden má-féle fogviznél hatalmasabb az Elixir.
 Ép ezért minden magas rangú körökben az egész világszerte használták.
 Főgyöngyök: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Hugerie. Debreczenben: Szepessy és Kerkes diszmu, Schwarcz M. Benő. Rott S. féril nyvat-termében.

Debreczen, 1885. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Legfinomabb biztosságos salon vagyis császár petroleumot

ajánl, igen jutányos ár mellett (nagyban és kicsinyben)

Rickl József Zelmos,
Debreczenben.

Tekintetes ur!

Kötelességem önnel tudatni, hogy én dr. Rózsa-féle életbalszam, valószággal életbalszam. Már évek hosszú sora óta szenvedtem nyomoromban s ellátályalásban s minden orvosi segély dacára nem csillapodott, míg ezen kitűnő balszamt követ használata, nagyot segített. Szíve kedjök 4 üveggel ismét küldeni.
Panosva. Tisztelettel: Klímm F. addistat.
Fragner B. gyógyszerész urnak Prága. Az itteni főpap Pszovics Miksa ur, 1880. Ápril 14-ikén, 2 üveg Rózsa-féle életbalszamt kapott szívtől, melyből egyet én kaptam, s miután azt elfogyasztottam, mondhatom csodásan működött. Három év óta tartó köhögésem, nyálkásodásom nagy mértékben alábbhált s még jobbat is remélve tőle, kérek 2 üveggel postafordultával utánvétellel küldeni.
Tisztelettel
Naspillivics György nyng. vámtiszt.

Gyors és biztos segély a gyomorhajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása s előmozdítása alapszik, mert a jó egészség és a testi és lelki épségnek ez az alapfetele. Az emésztés szabályozása, a kellő vervegyítés előérése, a megromlott és hibás veralkatrészek eltávolítására a legjobbnak bizonyult házszer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Rózsa-féle életbalszam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyözfűvekből a legnagyobb gondalal készítve teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztés bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbűfögés, a puffadás, émelygés, has- és gyomorfájás, a gyomorgörös, a gyomornak étellel túlterhelése az elnyálkásodás, a vértörődés, aranyeres bántalom, a női becségek, bébajok, a rászokó és lépkórnál (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére élénkítőleg hat, tisztá s egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni erje s egészsége ismét megadatik. Ezen kitűnő hatásnál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend.
1 palackkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.
Több ezer elismert s dícsérő irat van kitéve szives betekintés végett. Bérmentes megke- resesekre utánvét mellett mindenhol megküdítik.

Óvás!

Minden kellemetlen félreértés kiküldése végett felkéröm a t. cz. vevőket, mindenütt ha tározattal csak Dr. Rózsa életbalszamt kéni Fragner B. gyógyszeráraból Pragában mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalszamt ké- nek, s nem teszik hozzá, hogy Dr. Rózsa-féle életbalszamot, akármilyen hatásúkküli keverék esz adva.

Valódi Dr. Rózsa életbalszam kapható a főraktárban: Fragner B. gyógyszerárban „zum schwarzen Adler“ Prága Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:

Debreczen: Göttl N és Rotschnek V. Emil gyógyszer., Budapest: Török J. gyógyszer., továbbá kapható: Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Beckerek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karánsebes, Késmárk, K.-Szében, Komárom, Lugos, Makó, Malaczká, H.-M. Vásárhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Retsag, Sz.-Fejérvár, Sarcaza, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujlak, N.-Szombat, S.-A.-Uj hely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg, Varanno Barifeld, Békés-Csaba, Nagylak. Minden gyógyszerár, valamint a fűszerkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen életbalszamt. — Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs.

Biztos s kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyermek elválasztásánál gyenyedsnél, vérdag natoknál, genyafekadásoknál és pokolvarnál; körömmé- nál, horlotemnél, közsvényes és csuzos daganatoknál; időleges csukló-lábnál a láb, terd, kez és csipokban; ficzomódsoknál; a fekvéstől kiselbesedéstől; kipállott láb- és tyuk-zemre; feltört kezek- és somfiorra cserepedésnél; rovarcsípések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyendő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábaknál, csonthártya gyuladásnál, stb.

Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrovidebb idő alatt gyógyítatik, a hol azonban már a genyepződés beállott, a daganat a legrovidebb idő alatt rajjalom nélkül ölsziva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Fül-balszam. A legkiválóbb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. Egy palackkal 1 frt.

Előfizetési árak
Helyben és postán
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes szám 5
A lap szellemi részét illető
de a közönség figyelmébe
hoz fölüljáró a szerkesztő
bérmentve küldetnek.
Előfizetheti helyek
TELEGDI K. LAJOS
USA THY KAROLY
Kereskedésben és a köz-
tálatlan KUTASI IMRE
nyomdájában a postai
utján.

Alakítsunk

A gazdaköz-
tek alakítása tár-
végét a következ-
Említtük ma
igényeknek kiele-
sorban a felgyűjtő
csak esetleg, vagy
lenek lennének,
hogy a tagoknak
tehesse, gondot ke-
hiteképsége is leh-
Az első körü-
iránt bizalmat ge-
befizetésiből mag-
ledjük ugyanis, ho-
az egylet mögött
gokat látnak, a
kodni; mert az il-
gokról feltehető,
got nem fognak
akkor is, a mikor
kerül a sor.
Ezen alaptól
leges teelősége az
mely a szövetekezt
folyással bír. De az
szótól: „egyetemes
megijedünk. Mert
megengedi, hogy n-
vajjon mennyire m-
zásaiért és egymá-
egyenesen megkivá-
is mondassék. Magu-
az összegét, a mely
állani akarunk.
Nagyon termes-
lösségnek a nagyság-
legyen a szövetekezt
hogy ott, a hol a ta-
nak egymásért, nagy-
mire az egylet köles-
és a felelősség nem
kérdés, hogy fog-e
hajlandó legyen mind-
ilyen szövetekeztie
s éppen azért nem
gyonra kiterjedő egy-
mutatott mintakba, ha
a kisebb önszegély-
lősség a jezzettől
és hitelegyeteknél
szorosára, például
ötözörösre szorítass-
De szabjuk meg
mennyire, ez adja me-
lajdonképen a hitelre
ez biztosít arról, ho-
sorába csak olyanok
eleg jóra valóknak tar-
vegye, valamint arról
csak olyanokat fog re-
jó kézben látja.
S csakugyan, ha
vetkezetekhez ugy a
különösen a betevők
bizalommal, a kik a
lesznek az esetleg
ellátai, akkor erre a
vigyáznunk. A szövete-
gyenek vetessenek
segükünel, mint józans-
nál és munkáságunk
azt, hogy egy ilyen
ságnak tagjává lehess-
Visszont el kell z-
zető utat mindazok es-
akár a másik irányba
nem utik. Mert ahhoz
tagok értéke adja me-
s a tagok megbízható-
vetkeztet megbízhatósá-
De ennel talán n-
kölcsonadás. S hogy
voltunk, azt mutatják
a melyeknek egyik for-
zés feltételei és módja
levelet adtunk ez irán-
zetőinek kezébe, mert
a kölcsönzésnek a lelki
dul meg leginkább a sz-
dalom. Csak annyiban
bad kezét a vetetőkie-
a hol egyes szegényeb-
tagok különösen megs-
től meuthetők meg, ez
hessen s ezeknek min-
megelőzőleg adhasson
kezetek czélya utóvegr-
het és kell, jót is tegy-
Egyébként, a mit
dologra nézve a legjobb
zós felelősége. Csak
hogy a szövetekeztet-
hogy kivel vállalkozza-
kiben lehessen megbiz-